Brachytron jaargang 5

De Brachytron verschijnt sinds het eerste nummer in 1997 tweemaal per jaar. Het laatste nummer dat de leden van Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie ontvangen hebben was nummer 2 van jaargang 4. In plaats van in december 2000, verscheen dit nummer in maart 2001. In jaargang 5 is nog geen nieuw nummer verschenen, maar er zal in december een extra dik dubbelnummer verschijnen. Op de jaarvergadering van maart 2000 heeft de redactie van de Brachytron van de leden het groene licht gekregen om dit "wapen" in te zetten om de vertraging van enkele maanden van de Brachytron in te lopen. Jaargang 6 van 2002 zal weer gewoon twee nummers bevatten, waarvan het eerste nummer een special zal zijn met libellengebieden in Nederland.

Namens de Brachytron-redactie:
Dick Groenendijk
dick.groenendijk@vlinderstichting.nl

Nieuws van de Libellenwerkgroep Overijssel (LWGO)

Het afgelopen seizoen is voor LWGO succesvol verlopen.
De drie geplande excursies konden allemaal doorgaan onder redelijke tot zeer goede weersomstandigheden. Op 19 mei werd Nationaal Park De Weerribben bezocht, zaterdag 9 juni werd het Besthmenerven met een bezoekje vereerd en op 25 augustus was het Haaksbergerveen aan de beurt.
Gemiddeld aantal bezoekers per excursie: 7.
De lezing in het Natuurinformatiecentrum te Ommen op 8 juni werd goed bezocht en leverde nog een nieuw lid op. Daarbuiten nam het ledental in 2001 iets toe.
LWGO telt momenteel circa 40 leden. Binnen de werkgroep ontwikkelt zich een vaste kern van enthousiaste leden die buiten de excursies om ook regelmatig het veld in trekken om libellen te bekijken.
In de zomereditie van Natuurlijk Overijssel, het blad van Landschap Overijssel, stond een artikel over libellen (in Overijssel). Binnenkort verschijnt het rapport "Dagvlinders en libellen van het Wierdense Veld". Het is de neerslag van een onderzoek dat op vrijwillige basis werd uitgevoerd door H. Hazelhorst en A. Huizinga, beide leden van de werkgroep.
Leuke ontwikkelingen in 2001.
Ø De Bosbeekjuffer (CALOVIRG) is wederom vastgesteld langs de Dinkel.
Ø Een van de bolwerken voor de Tengere Pantserjuffer (LESTVIRE), het Zeesserven, herbergt nog steeds een grote populatie. Daarnaast is deze kwetsbare soort op enkele ander plaatsen vastgesteld.
Ø Een kleine populatie van de Tengere grasjuffer (ISCHPUMI) op het Varsenerveld is, door verdroging, weer verdwenen.
Ø Waarnemingen van de Vroege Glazenmaker (AESHISOS) kwamen van buiten de bekende voortplantingsgebieden. Met name de IJsseluiterwaarden zijn voor deze soort van groot belang.
Ø Na enkele jaren geduldig afwachten werd tijdens een NVL excursie o.l.v. Robert Ketelaar begin juli het voorkomen van de Rivierrombout (GOMPFLAV) langs de IJssel vastgesteld.
Ø De Beekrombout (GOMPVULG) dook op langs de Vecht bij Hardenberg. Het gaat hier om de eerste meldingen zover stroomafwaarts. De soort kwam jarenlang niet verder dan Gramsbergen. Een mooie ontwikkeling. De Weidebeekjuffer (CALOSPLE) en de Blauwe breedscheenjuffer (PLATPENN) zijn langs de Vecht tot aan de monding in het Zwarte water inmiddels algemeen en lokaal zeer talrijk. Hopelijk kunnen we dat binnen enkele jaren ook van de Beekrombout zeggen.
Ø Een derde rombout, de Plasrombout (GOMPPULC) deed het ook goed. De soort is op diverse plaatsen, verspreid door de provincie aangetroffen.
Ø Een soort die het opvallend goed deed in 2001 in Overijssel is de Metaalglanslibel (SOMAMETA).
Ø In De Weerribben is het voorkomen van de Gevlekte Glanslibel (SOMAFLAV) op drie plaatsen vastgesteld.
Ø De Beekoeverlibel (ORTHCOER) krijgt in Overijssel ook duidelijk een voet aan de grond.
Ø De in 2000 door Victor Mensing en Kees Hermsen ontdekte populatie van de Bandheidelibel (SYMPPEDE) in Salland blijkt veel groter te zijn dan aanvankelijk werd gedacht. De soort is in zeker 7 uurhokken vastgesteld.
Ø Daarvan werd reeds uitgebreid melding gemaakt via de mail.

Om de ervaringen van het afgelopen seizoen eens te bespreken en om elkanders dia-, en fotomateriaal te bewonderen is er op 16 november een afsluitende avond gepland in Natuurinformatiecentrum De Koppel te Hardenberg.

Jan-Luc van Eijk
Victor Mensing
Evert Ruiter
correspondentie: e.j.ruiter@planet.nl

Het verzamelen van libellen

In NVL-nieuwsbrief 2 (jaargang 5) wordt in een mededeling ingegaan op gedragsregels voor libellenwaarnemers. Punt twee van de gedragsregels gaat over het al dan niet verzamelen van libellen. Hierover wordt gezegd:

"Het verzamelen van libellen en het aanleggen van een collectie is niet meer van deze tijd. Maak van zeldzame soorten foto's of dia's als bewijsmateriaal en leg het voor aan de Commissie Waarnemingen Nederlandse Odonaten."

Het is inderdaad zo dat in Nederland het verzamelen van libellen als bewijsmateriaal hoogstzelden noodzakelijk is. In het buitenland ligt dit anders. Zo is het buiten Europa meestal onmogelijk om alle libellen in het veld op naam te brengen. Dit komt enerzijds door de soortendiversiteit, maar ook doordat de herkenning nog niet zo goed bekend is. Ook binnen Europa levert dit vaak al problemen op. Zo is onlangs gebleken dat in de Balkan een tweede soort koraaljuffer voorkomt.